

Perspektivering

Her skitseres det, hvordan empirien kan bidrage til fremtidige læsetiltag. Disse tiltag er overordnet tænkt som måder, man kan skærpe børns interesse for læsning på, hvad enten det primært handler om at læse for fornøjelsens skyld eller for at lære noget. En gennemgående pointe er, at vi med fordel kan se på populærlitteratur med nye og mere nuancerede øjne. De kognitive analyser viser i forlængelse heraf, at populære børnebogsserier er en mangfoldig størrelse, som rummer nogle potentialer, der hidtil ikke har været tradition for at dyrke.

Fakta om undersøgelsesområdet

- 3.-6. klasse
- 1999 elever har deltaget
- Eleverne er fordelt på 12 forskellige folkeskoler i Danmark

Om Stine Reinholdt Hansen

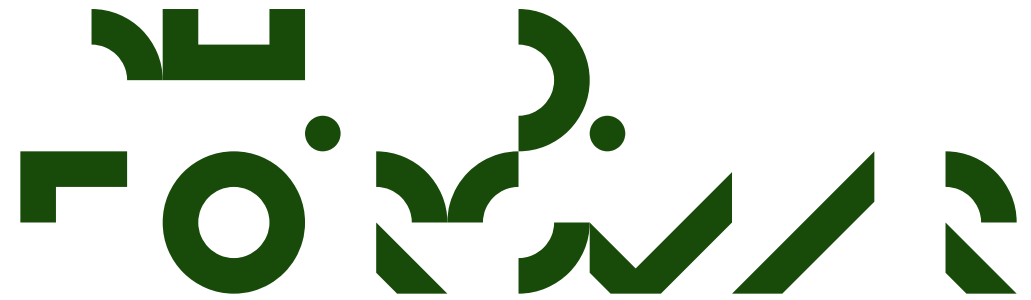
Stine Reinholdt Hansen er cand. mag. i Nordisk og Kulturformidling. Hun har skrevet sin ph.d. afhandling ved Institut for Undervisning og Pædagogik, hvor hun har fungeret som underviser, vejleder og eksaminator inden for børnelitteratur, litteraturanalyse og mediedidaktik. Hendes forskningsmæssige fokus er børnelitteratur, børnelitterær kritik og børns læse- og medievaner.

Kontakt

Stine Reinholdt Hansen
E-mail: stha@dpu.dk
Tlf.: 2126 7767

Aarhus Universitet
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)
Campus Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

NÅR BØRN VÆLGER LITTERATUR LÆSEVANEUNDERSØGELSE PERSPEKTIVERET MED KOGNITIVE ANALYSER

Ph.d.-afhandling af Stine Reinholdt Hansen

AARHUS UNIVERSITET

NÅR BØRN VÆLGER LITTERATUR

LÆSEVANEUNDERSØGELSE PERSPEKTIVERET MED KOGNITIVE ANALYSER

Ph.d. afhandlingen "Når børn vælger litteratur – læsevaneundersøgelse perspektiveret med kognitive analyser" undersøger børns læsevaner i fritiden i alderen 9-12 år. Det sker ved at kombinere en kvantitativ læsevaneundersøgelse med kognitive analyser af populær børnelitteratur for derved at få indblik i, hvilke bøger der appellerer til børn og hvordan.

Læselyst og motivation

Overordnet forholder de fleste børn sig positivt til læsning. Undersøgelsen viser bl.a. følgende hovedpointer:

1. Udviklingen fra 2000 til 2010 viser, at flere børn læser ugentligt, men færre børn læser dagligt
2. I 2010 læste flere børn serie-bøger og flere udenlandske forfattere end i 2000
3. Interessen for at læse faldt i en senere alder i 2010 (5.-6. klasse) end i 2000 (3.-4. klasse)
4. Børn ville læse mere, hvis der var mere tid og flere bøger med emner, de interesserede sig for
5. Børn foretrækker først og fremmest seriebøger og bøger med humor og gys

Bogen set i forhold til andre medier

Den digitale udvikling har betydning for børns opfattelse af bøger og læsning. Undersøgelsen viser bl.a. følgende hovedpointer:

1. TV og computer er de medier, der bruges mest tid på i fritiden
2. Bøger prioriteres generelt højere, når man vil vide noget, end når man skal hygge sig
3. Jo ældre man bliver, jo oftere vælger man computer og andre digitale enheder frem for bogen
4. Jo ældre man bliver, jo mere varieret bruger man computer og internettet. Både når man vil hygge sig, og når man vil lære noget

Køn og etnicitet

Afhandlingen tydeliggør overordnede forskelle i holdningen til læsning, både når det gælder køn og etnicitet:

1. Flere drenge foretrækker læsning, som har et bestemt formål eller som indeholder action, spænding og film lignende sekvenser
2. Flere piger foretrækker læsning om kærlighed, venskab og realistiske problemstillinger, hvor identifikation og detaljerede beskrivelser spiller en vigtig rolle
3. Indvandrerbørn læser overordnet både hyppigere og mere målrettet end etnisk danske børn
4. Indvandrerbørn oplever større og flere udfordringer i forhold til læsning end etnisk danske

Serielitteratur og kognitiv litteraturteori

Et flertal af børn foretrækker serielitteratur. Derfor består afhandlingens anden del af kognitive analyser af populære seriebøger. Ved hjælp af kognitiv teori argumenteres der for, at man overordnet kan tale om to typer af serier: De endelige, som samlet set udgør en hel fortælling, og de uendelige som er konstruerede, så de i princippet kan fortsætte i det uendelige. Den kognitive teori bidrager her med et nuanceret billede af børns læsepræferencer og en dybere indsigt i de psykologiske mekanismer, der betyder noget for, hvilke bøger børn vælger.

Konklusion

Afhandlingens overordnede logik afspejles i konklusionens 4 dele: 1) den kvantitative undersøgelse med børn som respondenter giver overblik over læsevaner og præferencer; 2) den kognitive analyse af populære børnebogsserier giver et kvalitativt indblik i teksternes kognitive appelstruktur; 3) den metodiske refleksion over trianguleringen af de to tilgange danner grundlag for et meta-perspektiv på, hvad de to metoder kan bruges til i sammenhæng, men peger også frem mod den sidste del; 4) den anvendelsesorienterede perspektivering giver udblik og kommer med konkrete forslag til mulige indsatser.